UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Specvlvm Ivris Gvlielmi Dvrandi

Durantis, Guilelmus

Avgvstae Tavrinorvm, 1578

Coniuncta persona.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96846

Visual Library

generalib.verbis non ſatiſfit.ar.ff.de vul. ſubſti.l.Titius.Sed tu dic. de præ. dictis,vt in c.2.de procura.in cle.& vide ff.de dona.l.filius.per Bar.fac.s̃.de reo.§.fi. ¶ Nota,quod aliud eſt expreſſum mandatum aliud ſpeciale. Procurator conſtitutus ſolum ad excipiendum, non poteſt producere probationes ſuper exceptione.ar.ff.de procu.l.3.Secus in procuratore conſtituto ad agendum:quia ad totam cauſam videtur conſtitutus.Nam nomine agendi totus proceſſus ſignificatur.ff.de proc.l.qui procuratorem dat.verſi.ſi habet.& ff.de pac.l.reſcriptum.G. ¶ Aliud eſt opponere ꝯ executionem,aliud contra perſonam:nec unum mandatum includit aliud.ver.quid ſit.G.Et facit ad ſtatutum,ꝙ non poſsit opponi contra executionem inſtrumenti. nā contra perſonam bene poterit opponi,ſi non eliditur inſtrumentum. argumen.ff.de probat.l.in exceptionibus. Ham diuerſi generis ſunt iſtæ exceptiones,vt ibi patet.& ideo ſtatutum in vna non porrigitur ad aliam exceptionem.Bal. ¶ Procurator conſtitutus ad proſequendam appellationem domini,non admittitur ad proſequendum cauſas non incluſas in appellatione, id eſt,non intentatas. ver.ſed pone.G.Nam licet natura appellationis ſit generalis:non tamen natura procuratorii,ff.de app.l ſcio.Sed certe Specu.loquit̃ in appellatione a ꝓuiſione, uel electione q̃ eſt ſtricti iuris.Bal. ¶ Procurator ꝯſtitutus ad appellationē,quæ vertitur,non habet ſufficiens mandatū, ſi non vertitur tempore datæ, propter verbum vertitur, quod præſens tēpus reſtringit.ver.ſed pone capitulum. G. ar.contra,ff.de lib. & poſthum.l. Titius.§.primo.Sed ibi in rerum natura erat:& ad id quod in rerum natura eſt,pōt adaptari præſens & præteritum tempus, arg.contra.ff.de teſta. tu.l. pe.Sed illud ex natura conditionis & ſubſtitutionis, quæ proſpicit futuris caſibus.Bal.vide j̃.in §.procurator conſtitutus ad cauſas.¶ Exceptio repulſa non impertinens, ſed ex defectu mandati poteſt iterato opponi: ibidem. G.ff.de exceptio.rei iud.l.ſi is qui hæres non erat.§.vlti.per Dy.vide j̃.de re iudic.§.probatio. ¶ Terminus habet vim interlocutoriæ,& poſt terminum ad dandum articulos non admittitur quis,etiam procurator de nouo conſtitutus.verſi.quid ſi appellans. G. ¶ An ſoluens procurator in rem ſuam ipſo iure liberetur a cedente, vide C.de exce.l.1. Bal. ¶ Procurator non habet poteſtatē,niſi ex quo recepit procurationem & literas domini. verſ.ſed quid ſi.G.arg.ff.de acqui.poſ.l.qui abſenti.& quod nota.ff.de iureiur.Labeo. Quod ergo dicitur procuratorem in abſentiam conſtitui poſſe,verum eſt ut ualeat:tamen non habet executionem,niſi cognitis & receptis literis.arg.ff. ad Mace.l.filius.& de acquir.hære.l.eum qui duobus.§.fi.& no.in c.is qui de procu.lib.vi.per Ant.& Io.An.& per ipſum Anto.in repetitione ca. quoniā abbas.de offi.dele.Sed ego ſic intelligo, ꝙ non habeat poteſtatem, ſcilicet contra aduerſarium domini,ſed contra dominum ſic:quia ratum dominus habet,vbi ſcientiam procuratoris non deſiderat.ff.rem ra.ha.l. bonorum.& ita conſuluit Dy.in liberatione tamen dixi,nec tamen pro parte iudicium valet: quia aut in totum approbatur,aut in totum reprobatur.ff de admi. tuto.cum quereretur.Bal. ¶ Procurator conſtitutus ad impetrandum decretum ſuper alienatione rei minoris,& ad probādum cauſam, non dicitur conſtitutus ad iudicia: quia non concernit actum trium perſonarum. Alii dicunt,quod eſt quoddam iudicium: & ideo tutor non poteſt facere procuratorē.in ver.quid ſi ergo.G.ſic.ff.de offi.conſul.l.1.& de adop.l.poſt mortē. in fin.Sed ibi opus eſt præſentia,propter ſolennia verba, quæ in præſentem diriguntur:ſicut ſunt illa,eſto tutor,eſto tui iuris,&c.nam verbum primæ & ſecundæ perſonæ non reſpicit procuratorem,qui eſt tertia perſona: & quia non eſt iudiciū ualet decretū omiſſo medio,id eſt,nō facta probatione, dum modo cā ſubſit in rei veritate: & hoc ſit certum: quia dec.magis innitur veritati quam ordini iudiciorum ver.ſed quid ſi ſolum. Facit quod no. ff. de tranſac.l.cum hi.§.cauſa.per gl.or.procuratori cauſæ app. non debent dari induciæ ad conſulendum dominum, ver.ſed pone. G. In procuratore rei loquitur,vel in procuratore,qui non vult procedere, ſed tantum nunciare domino G. ¶ Poteſt procuratori ad iudicia dari poteſtas ſubſtituendi ante litem conteſtatam.per l.cum eſſet,in fi. vbi dicitur,quod poteſt alicui concedi, poteſtas concedendi, quod alias concedi non poſſet: ergo & committendi.ver.ſed quid.G. ¶ Quid ſubſtituitur iure alieno,id eſt, ex commiſsione,non reuocatur,ſecus ſi iure ſuo,id eſt,lite ꝯteſtata.ver.ſed.pone ꝙ habet mandatum. ¶ Satiſdatio legitimat perſonam procuratoris rei.nō tamen facit verum dominum iudicii,quod nondum eſt:vnde libere reuocatur,nec alium ſubſtituit,niſi lite conteſtata.& habetur loco domini,quod ad onus,non quo ad poteſtatem.ver.ſed nunquid defenſor. G. ¶ Cautio rati in procur.actoris,ſufficit.ff.de dam.infect.l.inter quos.§.alieno.Super reconuentione procu poteſt ſtatui terminus, ver.item excipitur. G.& not.ff.de. procur.l.omnium. ¶ Si procur. reſpondet ſe neſcire ea, de quibus interrogatur dominus contumax, quo ad condemnationem expenſarum. ver. item quod omnino G.id eſt, habetur vt contumax, in non ueniendo: non tamen pro confeſſo habetur. Vnde Ia.de Ra.& Dy.dicit ff.de ven.inſpi.l.j. §.ex hoc,ꝙ qui non comparet legitimè,non poteſt cenſeri contumax in confitendo,vel negando:cum hoc fieri debeat in iudicio. Item quia habet iuſtā cauſam negandi,non videtur confiteri tacendo. ff. de interro.act. l.ſi filius. & ibi per Ia.Bu.& uide s̃.e.§.in criminalibus.& j̃.e. §. qui opponit.& j̃.de confeſ. §.confeſsio aduocati. j̃. depoſiti.§. procur.s̃. de iur. om.iu.§.etiam. ¶ Cum reuocatur procur.ad iudicia poſt litem conteſt.vel iudicium motum,debet certiorari aduerſarius:ſed ſi reuocatur re integra,ſufficit ſoli procuratori notificari,ſicut ad negotia:tamen reuocatio non debet eſſe clandeſtina,ſed publice fieri & palam.ver.item quod mandatum fuit. vide ff. quod iuſ.l.1.§.ſi ego Bal. ¶ Promitto habere ratum & gratum quicquid legitime feceris:obſcura promiſsio eſt:quia an legitime,ſub iudice lis erit.Alij dicūt valere,quia non eſt obſcurum,quod ad ius ciuile refertur, cum tacite iuſſit. in §.ratione.ver.item non excipitur. G. ¶ Quando apparent duo mandata ſimul facta,vel duæ clauſulæ,pleniori mandato,& pleniori clauſulæ ſtandum eſt.ff.de hæredi.inſtit.l.ſi ita ſcriptum fuerit, Titius & Pegaſius. Bal. ¶ Pater ante litem conteſtatam non poteſt procur. conſtituere filio coniunctorio nomine:ſed tanquam habens vſumfructum rei uel iuris.Sic no.C.de bo.ma. l.1.alias.C.de bo.quæ lib.l.cum oportet.ſicut prælatus,q̧ a non hēt nudā adminiſtrationem,ſed & propriā §.rōne quoque.ver. quid ſi canonicus.¶ Qui opponit exceptionem,non dr̃ reſpondere:& ideo ſi dn̄s eſt citatus ad rn̄dendum,non ſufficit mittere procuratorē ad excipiendū.ext.de ap. Nicolao.in §.ratione aūt.uer.q̄d ſi conſtat.G.unde s̃.§.ſi proc.rn̄det.Bal. ¶ Procurator ꝯſtitutus ad cās nō adiecto uerbo,p̄ſentes,uel futuras: intelligitur ꝯſtitutus ad p̄ſentes & futuras.uer.ſed nūquid procuratoriū. G.Dy.ꝯ, niſi futura ſint connexa p̄ſentibus.ff.de tute.l.q̄d dicit.per Dy. Nec obſtat ff.de procu.l.omnium.quia illud non eſt per mandati expreſſionē,ſed per iuris coactionē:q̧a procurator debet in omnibus dominum defendere.Bal. ¶ In literis procuratoris debet contineri dies & conſul.ver.ſed quid ſi.G.ar.ff.de pignorib.l. cum tabernam.§.1.ſed ibi loquitur in actu irreuocabili,id eſt,in obligatione pignoris.Bald. ¶ In iudicijs plures actores poſſunt conſtituere plures ꝓcuratores:ſecus in pluribus reis vnius debiti,uel cauſæ.ver.quid ſi conſtituēs. §.ratione autem. ¶ Procuratorium generale debet regiſtrari per notariū, & apud acta dimitti. §. ratione autem. verſi.fin. Idem in inſtrumento cauſæ principalis.ff.manda.l.ſi procurator.in prin. ¶ An promiſsio facta per dn̄m pro ſuo procuratore iudici uel notario ſit ſufficiens releuatio,cum procurator nullo modo ſe obligauerit.§.ut autem. ver. ſed nunquid talis.dicit G. ꝙ ſic:quia procurator in iudicio obligatur ſine vlla promiſsione: vnde huic tā quam principali accedit illa fideiuſſoria. Facit ff.de vſufru.ea.re.l.tribus & C.de ſatiſd.l.1. per Cyn. ¶ Procuratori iudicij cum clauſula ad exigendū, non poteſt ſolui Alii contra.alleg.ff.ſo.ma.l.non ſolum.C.de noua.l. non abſtulit.in §.ut aūt.ver.uerum ad euadendum.ff.de proc.l.ſi reus.G. ¶ Coniūcta perſona non dicitur procurator,nec ad agendum, nec ad excipiendum. l.3.§.ſed ſi forte.ff.iudi.ſol.& facit ff.de mino.l.patri pro filio.& l.3.§.ſed ſi filius.ff.quod quiſque iur.& ff.qui ſatiſd.cog.l.ſi filius. ¶ Procurator occultās mandatum,non cogitur illud exhibere:niſi aliud alleget.ver.quid ſi procurator occultet. ¶ Nomen hypothecatum expreſſe poteſt conueniri ſine excuſatione:ſecus ſi tacite: & ſecus ſi non hypothecatum, ſed debet fieri miſsio in nomen:ut l.non prius.& l.à diuo Pio.§.pe.& §.ſequitur.uer.quid & ſi mihi.G.Et eſt ratio primi dicti:quia conuenitur utili perſonali,quaſi ceſſa,non hypothecaria,quæ requirit poſſeſsionem rei.ff.de pig.l.ſi fundus.§.in uenditione.Et adde quod not. C.de hære.act.l. hæredem.& de iure fiſ.l.Moſchis. ¶ Et nota,quando itur contra nomen hypothecæ,nō eſt uis,an fatetur: uel diffiteatur: ſed quando non ui hypothecæ ex ordine executionis ſententiæ, tunc debet eſſe debitum confeſſatum:ut in dictis legib. cum ſi. quia contra tertium non fit executio, ſi contradicat. & ſic in poſſeſsione. eadem l.§. ſi ſuper.vide j̃.de pig.in prin.Bal. ¶ An ſufficiat ceſsionario teſtimonium cedentis cum uno teſte: ver.ſi.ff.de pact.ſi tibi.per Gul.

a ¶ De coniuncta perſona.[a] Rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Perſonæ coniunctæ pro coniunctis agentes, etiam ſine mandato admittuntur,præſtita tamen cautione de rato.*
Clerici poſſunt ſine mandato agere in cauſa ſuæ eccleſiæ.
2 *Contra coniunctam perſonam pro alio agentem,quomodo excipiatur.*
3 *Minor quomodo ratum habeat,quod nomine eius geſtum fuerit.*
4 *Coniunctio perſonæ non dēt plus operari,quam gn̄ale mandatū,imo minus.*
5 *Mulier non poteſt agere pro alio.*
6 *Coniuncta perſona non poteſt agere in cauſa ſpirituali.*
7 *Filius non admittitur pro patre in cauſa peculii.*

SCiendum eſt,quod quædā perſonę ſunt.quæ ſine mandato pro alio agentes admittūtur: præſtita tamen cautione de rato:vt coniunctæ perſonæ, ſ. conſanguinei, affines,liberi & liberti.vt ff de procu ſed & hæ perſo-
b nę.in prin.vbi de hoc[b]. Et de hoc ff. iudic.ſol. iam tn̄. §.2.extr. de
c re ſcrip. nonulli[c].& c. ex par.in fin.non tamen ſine cautione præ-
d dicta[d].ff.iud.ſol.l.3.§.ſed ſi forte Itē maritus in cauſa vxoris:vt
1 C.eo.maritus.& l.2.xvii.q.4 vxor.† ¶ Itē clerici in cauſa eccle-
ſiæ ſuæ.ar.xii.q.2.nō liceat papæ &c. q̧ abſtulerit. lxxiiii. diſt. honoratus.ext.de teſt.cum olim.arg.tamen quod non habeat clericus oſtendere literas de rato,extr.de conceſ.præbē.ex parte.& de reb.ecc.non alie ſi quis presbyterorū.in fi. & de off. dele.coram. Vtrum teneatur ſatiſdare,no. j̃.de reconuen.§.2.ver.fi.Item conſors eiuſdem litis:ſed hic admittitur poſt litem conteſtatā, & nō ante.C.de conſor.eiuſdem litis.l.2.3.q.vi. hoc quippe extra,de ꝯſti.c.cum M.in prin.de dolo & contu.cum dilecti. in prin.& probet ipſe quod ſit conſors.ff.de probatio. l prima.Idem eſt in omnibus perſonis,quæ enumerātur,3.quæſtio. vii.infamis.§ tria.ver.
e ſicul.permittitur autem eis. ff. de poſtu. l. prima. in fin.& l.ſeq.[e]
Licet

ADDITIONES.

a Roff.de hoc ĩ rub.de actio.ex ſtipulatu rē ratā hr̄i. Vbe.de Bob.de hoc tract. ſub §.ex ꝑſona ſuperius allegato.uer.ſi agat de iure.mihi cha.11.& poſt eum Io.de Deo.lib.3.Caui.Rub.3. Alb Gal. fecit ſpālē rubricam,tamē parū tradidit.& pars ſui nigri poſita eſt,de procuratore,s̃. ver.ſed nunquid defenſor.

b De hoc. ¶ Ibi tenet Gul.ꝙ aſcēdentes & deſcendentes in infinitum, de aliis tenendum quod dicitur in l.1.in fi.cum legi.ſeq.ff.de poſtu.ut j̃.ſequitur.uide quod dicam j̃.de accu.§.3.poſt prin.Guid.de Suz in l.exigendi.C. eo.ti. In aſcendentibus & deſcendentibus concor.in collateralibus dicit inſpiciēdum quartum gradum per l.petitionem.§.egredientem.C. de aduo. diuer iudi.Item Goff.in Summa de proc.§.conſtituitur. allegat Decr. non debet. de conſan.& affi.& Auth.licentiam.C.de epiſc.& cle.dicit tamen,ꝙ illa forſan loquit̃ de gradu legali,uide Roff.ubi de cautionib.Rub.2.ſcilicet de act. ſtipu.rem ra.ha.in prin. ¶ Adde de hoc,ut per Ab. Sicu.in d. c. nonnulli.& ibi quid de naturalibus & ſpuriis,an admittantur ad agendum.

c Nonnulli. ¶ Vide quod ibi dixi ſuper ſi.vlt.glo.

d Prædicta. ¶ Cum qua non admitteretur extraneus, quem conſtaret non habere mandatum:& in hoc conſiſtit priuilegium perſonæ coniunctæ.

e l.ſeq. ¶ Dicebat Rof. reſpondens ſuper hoc tit alleg. quòd ſi vſque ad illos gradus poterat poſtulare,quod eſt honor:fortius procurare,quod eſt onus. Inſti.de excep.in fin.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

Licet autem prædictæ perſonæ admittantur ad cauſas alienas ſi
a ne mandato cum cautione de rato [a]: non tamen audiuntur con-
tra mandatum contrarium, vel contra uoluntatẽ eius, cuius cau
ſa agitur. C. de proc. exigendi. & ff. e. ſed & hæ. & l. Pomponius
§. fi. & j. verſi. item quod agit. Licet enim ex edicto prætoris age-
re permittantur, hoc non facit eos procuratores: vt in præ. § ſed
ſi fortè. Quod verum eſt, niſi in caſibus, ſcilicet, pro libertate: ut
ff. e. ſed & hę. ff. de lib. cauſ. l. 1. 2. & 3. ext. de teſti. cum olim. & pro
defenſione condemnati ad mortem. ff de ap. non tantum. 2. q. vi.
b nõ ſolẽt. De hoc no. ff. e. Pomponius. in fi. [b] †. ¶ Contra coniun-
2 ctam aũt perſonam pro alio agentem, ſic excipitur: primo quod
non eſt de coniunctis perſonis: qa non eſt cognatus, vel agnatus,
non eſt affinis, nõ eſt ꝯſanguineus: & ſic vt de aliis prædixi. Item ſi
conſtet, quod ſit coniuncta perſona, excipe quod eſt minor, ut
dixi ſ̃. tit. proxi §. j. uer. item ꝙ eſt minor. Item ꝙ is, pro quo a-
c git, eſt minor: quia licet agens ſit coniuncta perſona, forte [c] non
admittetur pro eo, niſi ſit tutor: uel curator: ut ſupra, tit. proxi §.
ratione quoque. uer. item quod conſtituens. Hoc probatur, C e.
tit. non eo minus. Pupillus enim dicitur inuitus ff. de condi. & dẽ
d mon. pater in prin. [d] quæ lex etiã in contrarium poteſt induci [e].
e & contra uidetur magis cõſulendum ei, qui minor eſt. ff. de mi-
no. l. 1. & per totũ. extr. de in integ. reſt. c. 1. ff. de uen. inſp. l. 1. in pri.
& ideo magis uidetur admittendus pro minore, quam pro maio
f re [f]. ar. j. q. j. ꝙ quidam. extr. de ſen. excom. cum illorum. † ¶ Sed
3 ſi admittitur pro minore, quæritur quomodo minor habebit ra-
tum, quod nomine eius fiet? Dic ꝙ tutoris auctoritate. ff. de no-
ua. ſi pupillus. in prin. & iurabitur de calũnia tutoris & cur. aucto
ritate: alioqui nihil uidebitur actum. ff. iud. ſol. iã tamẽ. Item op-
ponitur, quod non cauit de rato. ff e. ſed & hæ. in prin. C. e. l. 1. de
admi. tu. tutores. extr. e. c. j ubi de hoc. ff. de admi. tuto. uulgo nec
de defendendo eos, pro quibus agunt, ſeu de iudicato ſoluendo
ſecundum ea, quæ not. ff eo. omnium. & l. mutus. § pœna. C. eo.
actionem. & no. ſ̃. ti proxi. §. j. uer. item opponitur, quod licet ha
g beat. An coniuncta perſona [g] debeat offerre ſatiſdationem, no.
ff. eod Pomponius. § fi. ff. de neg. geſt. ſi autem. §. j. in prin. Item ꝙ
agit contra uoluntatem principalis, ut prædixi: & opponẽti, hoc
incumbit probatio. ff. de probat. l. 1. Quod probat oſtendendo, ꝙ
is, pro quo agit, alium in hac cauſa conſtituit procuratorem: qa
h per conſequens alios uidetur prohibuiſſe [h]. ff. de condi. & dem.
cum ita C. de proc. maritus arg. extr. de preſum. c. nõne xxv. diſt.
qualis. ff de iud. cum prætor. Item, quod eſt talis cauſa, in qua pro
curator non interuenit. Quod dic ut ſ̃. tit. proxi §. 1. uerſic, itẽ, ꝙ
4 eſt cauſa criminalis. & ſeq. † ¶ Quid ergo ſi ſit talis, in qua ſpeci-
aliter admittitur, non tamen generaliter, ut in præd. uer. item op-
i ponitur, quod licet? Reſpondeo, nec tunc admittam [i]: quia non
plus debet operari coniunctio perſonæ, quam generale manda-
tum, imo minus: ut patet in concor. quæ ſunt in præd. uerſi. item
quod cauſa ibi, ix. & ibi, xvij. & ibi, xviij. Arg. tamen contra: quia
pater petiit reſtitutionem pro filio: ut ff. de mino. patri. in princip.
k Sed illud ideo eſt, quia damnum ad patrẽ ſpectat: ut ibi dicitur [k].
Item contra, ff. de app. non tantum. & ij. q. 6. non ſolent. ubi pater
l & mater [l] appellant, & litem inchoant preter uoluntatem filii
condemnati: ſed illud eſt ſpeciale, ut dixi ſupra, uerſiculo, licet au
m tem [m]. Item coniuncta perſona nõ poteſt recipere ſolutionẽ. ut
5 ff. ut le. uel fideic no. ca. l j. in fi. & l. ſeq. † ¶ Item opponitur, quod
eſt mulier: ut. ff. de proc. l. fœminas. niſi admittatur mater, uel auia
tutrix: ut dixi ſ̃. ti. proxi. §. j uerſi. item quod eſt mulier. Item oppo
nitur exceptio ſeruitutis tã rõe agẽtis, q̃ eius cuius noĩe agitur, q̃
ẽt cãæ, quod dic ut ſ̃. tit proxi. §. j. uer item ꝙ eſt ſeruus. & uer. itẽ
6 excipitur contra procu. & § ij. uer. j. † ¶ Item, quod eſt cauſa ſpiri
tualis, puta ſuper beneficio eccleſiaſtico: in qua pater uel alia con-
iuncta perſona non admittitur ſine mandato, etiam cum cautio-
ne. Nec pater pro filio poteſt facere procuratorẽ ad beneficium
petendum ſecundũ quoſdã. C. de epiſ. & cle. ſacroſanctæ. C de
n bo. quæ lib. cum oportet. §. ſi quis. & no. ext. de reſta. quia nos [n].
7 † ¶ Item filius non admittitur pro patre in cauſa peculii: quod
dic ut ſupra, de actore. uer. profectitium. Item obiicias generales
exceptiones ratione cauſę, & ratione eius qui conſtituit, & con-
ſtituentis, & formę conſtitutionis: quod dic ut ſ̃. titu. prox. §. j. ij.
3. & 4. Item generaliter, quod eſt hæreticus, quòd eſt bannitus,
o ſchiſmaticus, apoſtata, & huiuſmodi [o] extra de exce. apoſtolicę.
12. q 2 cum deuotiſſimam. 33. quęſtio. 4. ipſa pietas. extr. de ele.
quia diligentia. 2. quęſt. 7. alieni. 3 q. 4. ca. j. & ij.

ADDITIONES.

a De rato. ¶ Et ſi plures concurrant, præfertur proximior uel idoneior. de proc. ſi duo. §. vlt. lib. 6. cum concor. & dicit Gui. de Suz. quod agens intentabit actionem nomine coniuncti, non proprio, per l. exigendi. C. de procu. ibi: filius actionem patris nomine intentat, ſeu dirigit. Quis iuret de calumnia, vide j̃. de iuram. calum. §. reſtat. ante fi. ver. item coniuncta. & j̃. de verb. ſigni. admittitur.

b In fine. ¶ Incipiant verba Vbert. de Bob. ¶ Adde Bart. in l. ſi conſtante, in x. q. principali. ff. ſo. matr.

c Fortè. ¶ Alber Gal. uel cuius fuit iſte uerſi. vſque ibi, econtra: dixit hoc ſine forte, in rubrica de coniunctis perſonis. & ut habetur ſuper l. exigendi. C. e. ti. Guid. de Suz. o im idẽ tenuit: ſed poſtea mutauit ea rõne, qa nullũ piudiciũ paratur minori C. quibus res iudi. nõ nocet. l. j. & ff. iud. ſol. l. j. §. j. ver. ſed ſi forte. Vnde ſi ei expedit, habeat ſolenniter ratum, ut ſequitur: alias non. Et ſi dicis, quod ideo non debet admitti, quia ſibi non præiudicatur? Reſpond. aduerſario prouiſum eſt per cautionem. Item vt refert Cy. ſuper eadem lege. Iac. de Rau. & P. huic dicto concordant, & lex, non eo minus. non ob. quia ex mandato non legitime facto per minorem, maritus nõ potuit agere. ¶ Adde quod coniunctus poſſit agere pro coniuncto minore, Alex. dicit in d. l. exigendi. vbi dicit ita communiter tenere doct. & Bart. in in l. ſi actor. C. de appel.

d In prin. ¶ Puto uitio ſcriptoris deficere, quod poſuerat Vber. & Albe. vbi ſ̃. & ff. de mi. l. j. in prin. & ſic intelligitur quod ſequitur, alias non: & ſuper illa l. pater. dicebat Dy. quod aliquale argu. faciebat ad hanc partẽ negatiuã.

e Induci. ¶ Cui contrario ſtat Vber.

f Maiore. ¶ Secundum Vber. per ſequentes concordan. addit Io. de Deo, vbi ſupra.

g Perſona. ¶ Remiſ. Albe. ubi ſ̃. in prin.

h Prohibuiſſe. ¶ Vber. dicebat, ſi perſona pro qua agit, fecit ipſum agentem procuratorem pro alia cauſa, per conſequens de iſta prohibuiſſe videtur. Allegabat primas duas leges: & ſic ſequitur lecturam glo. in l. maritus. aliam quæ placuit domino meo. & pręſcripſit in Decre. conſtitutis. de procur. ſuper prima gloſſ.

i Admittam. ¶ Dixit Alber. e. tit. in prin. & Cy. in l. exigendi. niſi ſit pater, per l. patri. infra alleg. quæ aliter infra ſoluitur. ¶ Adde, & limita, niſi coniunctus pro quo agere uellet, eſſet prodigus, uel eſſet furioſus: vt eſt tex. in d. l. pe. in prin. ſecundum Alex.

k Ibi dicitur. ¶ Quod diuerſimode eſſe poteſt, ut notaui in prima gloſſ.

l Mater. ¶ Neſcio qu ıre hoc expreſſit. cum lex ibi dicat, nec diſtinguat, an ille conſanguineus ſit, vel non, illius qui ad ſupplicium ducitur. ſuadet enim hæc humanitatis ratio, ut ibi.

m Autem. ¶ In impetratione reſcriptis, ut de reſcriptis, nonnulli. in fi. vbi de hoc dixi: & vide quod ſcripſi de procu. c. vlti. ſuper fi. ult. gl.

n Quia nos. ¶ Et puto, ꝙ intendit allegare finem ſecundę glo. quod apertius intelliges, per id quod ſuper ea ſcripſi poſt Hoſtien. & vide ſ̃. de actore. §. i. uer ſed cum clericorum. ¶ Adde ſecundum Abb. Sicul. & do. de Rota concluſione cxxxv. quod ita. aliter in c. nonnulli. & incip. coram. de off. dele.

o Huiuſmodi. ¶ Vt detur regula, ꝙ cum nullus ſit proximior ſibi ſe ipſo, qui non admittitur pro ſe: ergo nec pro coniuncto. Inter omnes cauſidicos ab auctore in prooemio nominatos, & quos ibi addidi, nullus formauit principalem rubricam de defenſore, niſi Gui. Angli. de cuius dictis infra addam principalem diſtinctionem, propter Io. de Deo. in lib. iudicum. 4. parte, qui vnicæ uirgulæ nigræ poſuit rubricam de defenſore. Format enim quæſtionem Gulie. Ang. an defendere uolens ſine ſatiſdatione ſit admittendus. diſtinguit defenſorem, qui ſolum allegat cauſas abſentiæ ab illo, qui allegat cauſas cauſę: ut primus ſine ſatiſdatione audiatur. ff. de procu. l. abſens reus. 18. diſt. ſi quis epiſcoporum. Secundus non. Inſtit. de ſatiſd. §. nemo. & de regul. iuris. in eo quod plus. §. primo. cum ſua gloſſ. quod tenet etiam Odof. ſuper Summam de procur. ff. eod. Scire debes ad intellectum huius titu. & ſeq. Thomam de Piperata diſputaſſe quæſtionem de abſente accuſato de crimine capitali. pro quo amicus abſentiæ cauſas allegauit: iudex volebat quod ſatiſdaret de illo pręſentando tempore, quo iuſta abſentiæ cauſa poterat eſſe finita. quærebatur, an ille defenſor ad id teneretur. Soluit quæſtionem, non eſſe dubium: ſed ſe illam propoſuiſſe dixit ad preces amici. Negat etiam de hac ſatiſdatione loqui gloſſ. in præd. l. in eo quod plus. §. j. quę loquitur de ſatiſdatione iudicatum ſolui. de qua ibi pręmiſerat. Dicit ergo eum non teneri: quia nulla lex hoc dicit. Facit. ff. de colleg. illi. l. 3. de pręuari. l. 3. in fi. extra, de tranſactio. capitul. 2. de ſent. excom. is, qui. libr. 6. Idem eadem ratione tenet Guid. de Suz. in d. l. exigendi. C. de proc. & ff. eod. l. ſeruum. §. publice. Non obſtat. C. de aſſeſ ſi poſt. Ibi enim ſpeciale: quia tenetur pręſes de delicto familiarium. quos ſecum duxit. ff. de offic. procon. obſeruarẽ. uel etiam ibi dicitur, ꝙ de exhibendo abſentem ſatiſdet: ſed quod exhibet. Nec obſtat l. ſi ſeruũ. ff. de accuſ. & l. ij. de cuſto. re. in prin. quę ẽt nõ loquũt de abſente, uel allegãte cauſas abſentię Dominus ergo uel eius ꝓcurator, vel extraneus nomine domini uenire poſſunt pro illo defendendo, ſatiſdando de illo præſentando, & eſt ſpeciale in ſeruo, quem dominus defendere poteſt. C. de accuſ. l. ii. ff. de public. iudic. l. ſeruus. An autem admittatur defenſor contra eum, qui petiit ſententiam executioni mandati, dicam infra. de ſent. exc. §. ult. ſuper ver. xii. Sed quid ſi obtuli me defenſorem Titii, & caui de iudicato ſoluendo & defendendo, iuxta §. ſi uero. Inſtit. de ſatiſdation. ante litem conteſtatam mortuus eſt Titius: quęro an cogar illum defendere, alias, committatur pęna? Et uidetur ꝙ non: ne ſimplex defenſio plus operetur, quam mandatum: quod re integra alterius morte finitur. Inſtitu. mãdati. §. item ſi. C. man. l. mandatum. ergo non compellitur defendere. Sic eſt in emptione, a qua receditur re integra. ff. de reſcin. ven. l. 2. C. quando lic. ab emptione. l. prima. ſic & in delegatione. ff. de iuriſdictio. omnium iudicum. & quia. de officio delegat. quamuis. lib. ſexto. Item non debet cogi recipere iudicium, quod eſſet nullum. ff. de iudi. de qua re. §. fi. A d idem ff. de re iudi. in ſumma. §. fi. facit ff. rẽ rat. hab. l. amplius nõ peti. Albe. Papien. videtur velle, ꝙ iſte defendere dẽat, vt principaliter obligatus, quaſi ſic ſatiſdando videatur nouaſſe. ff. de ſolu. l. ſolutionem. Citatus enim in duobus caſibus eſt, ſi defenditur, vel ſi tranſactum eſſet. ff. de in ius uoc. neque impuberes. ff. fami. erciſ. l. plane. Quod dicitur mandatum extingui morte, verum eſt: ſed obligatio non extinguitur. ff. man. l. ſi pręcedente. & hoc maxime, quia iſte defenſor ad inſtar defenſoris, ſi condemnetur, agere poterit negotiorũ geſtorum. ff. de neg. geſt. l. liberto. §. fi. ¶ Adde, quod uoluit Bart. l. in l. penu. §. ad crimen. ver. ſed primo quęro. ff. de publ. iud.

ADDITIONES NOVAE.

* Nota quod coniuncta perſona non facit committi ſtipulationem de rato

rato.no.gl.in l.procurator.ff.rem ratam haberi.

* Quæ dicantur coniunctæ perſonæ vt poſsint agere domini mandato,& nunquid ſpurii & naturales dicantur coniunctæ perſonæ Inno.in c.nonnulli. de reſcrip.& l.ſed & hæ.ff.de procurat.
* Nota ꝙ coniuncta perſona nunquam admittitur ad agendum pro coniuncta,vbi coniuncta eſt præſens,& dimiſit procuratorem. ita dicit Ia. de Ra. per l.ſed ſi vnius.§.ait prætor.de iniuriis.& ita debet intelligi l.ſed & hæ.fac. l.is cuius.& l.mutus.§. is qui. de procur. & eſt ratio,quia in certis,&c.l.continuus.§.cum ita.de uerb.oli.
* In l.ſed & hæ.ff.de procu.dicit Guiliel.quod quemadmodum coniuncta perſona admittitur pro cōiuncta,quamuis non conſtet de mandato, idem dicit ipſe in amico amicitia coniuncto.ar.l.cum alienam.C.de leg.Bal.dicit quod hoc non ſeruatur in practica,quia lege non cauetur.
* An ſententia lata contra coniunctam perſonam præiudicet coniuncto,Guido de ſuz.in l.ſed & hæ.de procu.dicit quod non per l.j. C. qui.res iudi.non nocet.& debet ſibi facere cauſam per cautionem de rato quam debet præſtare coniunctus.
* An minor coniunctus pro maiore admittatur. Guido quod non econtra ſic. Primum probat arg.l.fi.de legiti.tuto.ſecundum per l.j. C. qui legitimam perſonam.Guid.vbi ſ.
* An religioſus poſsit pro coniuncta perſona interuenire abſque licentia ſuperioris.Io.vgo.& Bernar.ext.de poſtul.c.ii. idem tenet Stephanus ugo. in clemen.religioſus.de procur.Bernar.in c.coram.de offi. deleg. & c.cum pridem.de pac.
* Pone quod tres ſunt coniunctæ perſonæ, quarum una alteri debet centum, tertia perſona coniuncta uult agere ad iſta centum pro altera coniuncta, cui debentur, an poſsit. Odof. quod non,niſi iſte actor ſit magis coniunctus quam reus: qui tunc poteſt, ut ipſe not. in l. qui proprio. §. ſi duobus. de procurat.
* An pater interueniens ad defendēdum filium teneatur ſatiſdare de iudicato ſoluendo? videtur quod non,quia pater gerit legitimam perſonam pro filio in agendo & defendendo,& ipſe iurat de calum.l.j.C. de bo. ma. econtra ꝙ ſic,per l.qui proprio.§.qui alium.de procur. & l.in eo.§. nemo. ff. de re. iur. & ibi notantur illæ perſonæ quæ à tali ſatiſdatione excluduntur. & tamen pater non connumeratur in eis unde dic ꝙ improprie remanet regula & forma,ſecundum Tancre. vide de hoc l. non ſolum. §. pater. de procurato. vbi dicitur quod pater non tenetur cauere de rato. & ibi uide Baldum.
* An ubi requiritur ſpeciale mandatum, poſsit coniunctus agere pro coniuncto.no.in c.nonnulli.de reſcrip.Angel.in l.ſed & hæ.de procu. & c. conſtitutus.de reſtitu.in inte.
* Qualiter debeat concipere libellum coniuncta perſona agens, vide Bar. in l.vel procurat.de ſolut.
* Nota ꝙ perſona coniuncta agens pro coniuncta non pōt procuratorem cōſtituere,etiam lite conteſtata, Alberic.l.ſi quis apud.iudi. ſol.
* Nota quòd coniuncta perſona poteſt pro alio agere, non tamen poteſt exigere,& licet non poſsit agere vt ſibi ſoluat, tamen poteſt agere vt deponatur.Bald.in l.ſi pupilli. §. ſin autem. de nego. geſt. & Guiliel. de Cu. & Iac. de Are.ibi.
* Quæ dicantur coniunctæ perſonæ.Bal.in l.j.ff.de accuſationib. & in §. non ſolum.Inſtit.de legat.

De defenſore. Rubrica.

SVMMARIVM.

1 *Defenſor quis dicatur.*
Defenſor, qui cauit de iud. ſol. an poſſit conſtitui procuratorante litem conteſtatam.
2 *Procurator poteſt etiam inuito actore dominum defendere, & inuito reo, ſi animo nouandi, & actore volente,in ſe transferat dominium.*
3 *Vendens rem ad alium pertinentem, ſi ille alius emptorem conueniat non poteſt venditor iudicium in ſe transferre, illo inuito.*
4 *Cauſa illegitimitatis ſine mandato poteſt per defenſorem agi.*
5 *Defenſor quo caſu admittatur in cauſa matrimoniali.*
6 *Defenſor admittitur in inquiſitione.*

a DEFENSOR eſt [a] is,qui ſine mandato præſtita cautione de iudicato ſoluēdo, alium in iudicio defendit: vt ſ. de his, qui alie.no.in iu.interue. ver.defenſor.Cōtra quem generaliter poteſt obiici,quod contra principalem perſonam,pro qua interuenit,obiici potuiſſet:quod dic vt ſ.in tit.de actore.& in tit.de reo. Item poteſt cōtra eum obiici,quod contra procu.obiici poteſt,quod dic vt ſupra,in titu.de procu.Item poteſt contra eum obiici,quod non cauit de iudicato ſoluendo.C.de proc.l.j.& extrà,eo.c.j. vbi de hoc, & c.mādato.Poteſt autem conſtitui a minori parte vniuerſitatis defenſor. ff quod cuiuſque vniuer.no.nulli.& l.plane. Vtrum autē defenſor,qui cauit de iud.ſol.poteſt conſtitui procurator ante litis cō-
1 teſt.no.ſupra,de procu.§.j.uer. ſed nunquid defeſor. † ¶Sed po-
b ne,egiſti [b] nomine meo ſine mandato lite conteſt.nolo ratū habere quod feciſti,imò reprobo: tu tamen nihilominus perſeueras,demum ſententiam pro me latam volo ratam habere: dic ꝙ poſſum in meum præiudicium,& non aliter:ut ff. de ſolutionib. diſpenſatorē.in fi.ff.rē ra.ha.procu.§.j.& quo.n.Quid ſi defenſor [c]auere & defendere ad unam diem tantum:nunquid admit[...] [v]idetur quòd ſic,ſicut & procur.ar.ff.de proc.l.iii.Quidā [...]nt contra.Is enim recte defendit, qui ad totam cauſam ſe offert.ff.ex quibus cau.ma.in inte.reſt.item ait prętor.§.fi.
c ff.de procu.non tamen [c].ff.ſi ex nox.cau.aga.l.pe.† ¶Et no.quod
2 actore inuito poteſt procurator dominum defendere. vt ſ.de
d procu.§.j.uer.itē excipitur.quod licet.Sed nunquid [d] reo inuito poteſt quis eum defendere? Reſpondeo ſic,ſi animo nouandi,& actore volēte in ſe trāſferat iudiciū:alias nō: vt no.ff.de ſolutio. l.ſolutionē,& in Authen collat. 5. ut omnes ob. iu. prouin. ver-
3 ſicu. ſi quidem ipſe.in princ. † ¶Sed pone vendidiſti rem ad me
e pertinentem:cōuenio emptorē [e]: tu uis iudicium in te trāſferre me inuito. Dicunt quidam,quod non potes: ut no.C. ubi in rem act.l.j.ſed Iac.Bal.contra:vt. ff.ex quibus cauſ.in poſ. ea. hæc aūt. §.fi.ff.ad l.Iul.ma.l.iii ff.de alie.iudi.mu.cau.fa.l.iii §.fi.ff.de pe.hę.
f ſed & ſi lege.§.fin.quod uerius eſt [f]. Sed pone, fideiuſſor a patre cuiuſdam minoris datus conuenitur:ipſe vero minor cum tutoris auctoritate ipſum defendere uult:nunquid debet admitti? Et uidetur quod non.ff e.minor.& l.neque fęmina. ff.ex quib.cauſ. in poſ.ea.l.ij §.fi.ar.cōtra:qa pro ſuo procuratore pt fideiubere. ff.qui ſatiſ.cog.de die. § i.Nam & alias mulier non videtur fideiubere,cum defendit eum, qui habiturus eſt regreſſum contra eā.
4 ff.ad Vel.l.ij.§.fi.& l.ſeq.†¶Hoc etiam nota [g],quòd cauſa illegiti
g mitatis agi poteſt per defenſorem ſine mandato C. de ſatiſdād. l vnica.ff.rem ra.ha.ſi procurator.§.ſi quis.vbi dicitur,quod cauſa ſtatus agi poteſt per procuratorem ſine mandato. Alii autem dicunt contra,& formabitur ſententia,prout no.ĩ.de ſen.§. ut aūt. ver.ſi autem agitur.Vbi enim cauſa per defenſorem ſine manda
5 to agitur,tunc in eū ſententia eſt dictanda,prout ibi no. †¶Quid de cauſa matrimoniali? Dic quòd non eſt defenſor admittendus in ea,niſi in eo caſu,ubi proceditur in cauſa,etiam ſi nullus defenſor appareat.C.de procu.l.exigendi.nec etiam debet tūc ſatiſdare,ratam rem dominum habiturum, qui metu pęnæ tenendo nō ſit:ut extra,de ſponſal.gemma.Nec formabitur ſententia in perſonam procuratoris,uel defenſoris,ſed principalis perſonæ:licet ſemper fuerit abſens extra,qui fil.ſint legit. prelatum extra, qui mat.accuſ.poſ.c.j.Non enim ibi poſſunt aperte verba concipi in
h perſonam procuratoris [h].Idem eſt etiam in cauſis criminalibus, vt in cauſa iniuriarum.extra,de iniur.olim.In inquiſitione autem bene admittimus defenſorem.ut not.ſecundum Papam, ext.qui
i fil.ſint legit. cauſam quæ.ij. [i]

ADDITIONES.

a Defenſor eſt. Plane,vnde habuerit hic author, ſatis inquiſiui, nec inueni ꝙ habuerit ab alio quam à Io.de Deo lib.iudic.iiii.ante rubricā de fide inſtru. qui eaſdem leges allegans poſuit pro maiori parte: & licet infra ti. ij. dicat de parte minori,no.tamen per has leges,quæ dicunt contrarium: ſed forte inſpexit,quod dicit lex,nulli eum experiri poſſe cauſam vniuerſitatis, cui permittitur ex lege uel conſuetudine:ut dicit gl. puta quia conſuetudo habet,quod ſenior experiatur. Vel forte ponderat,ꝙ licet debeant adeſſe duæ partes uniuerſitatis,eſt tamen neceſſe,ꝙ illorum pars maior conſentiat vt ibi no.& de hoc infra tit.ij.in prin.Exemplum:Sunt xxx.adſunt xx. conſentiunt xii.iſti licet ſint maior pars præſentium,ſunt tamen minor pars totius. ſcilicet xxx.neſcio tamen quare hoc dixit:quia ſi ponas mandatum, ille non eſt proprie defenſor: vt hic in princip. ſine mandato autem extraneus, uel unus ſolus poſſet defendere:& facit quod no. ſupra,tit. proxi. in prin.& ſic nos fatigant errores.Adde,ꝙ Bar.in d.l.nulli.in fi. dicit, ꝙ licet ſufficiat, ꝙ maior pars,uel duæ partes ſint præſentes:tamen omnes debent uocari, per l.ii.C.de dec.lib.x.Sciendum eſt autem, ꝙ Roff. Bene in quæſtionibus ſuis, quæſt.xxvii.quæ incipit, Cum ciuitas Aretina. tenuit non admittendum defenſorem,qui uult defendere contra agentem partem uniuerſitatis tantum.magno enim agens afficeretur incommodo, ſi ſic defenſio ſcinderetur. Alleg.ff.de procu.non tamen. quem uide infra, ver. iii. qui facit ad propoſitum.ff.iud.ſol.iam tamen.§.in hac.ff.famil.erciſc.l.plane de exer.ne in plures ibi in iii.q.plane vide, ſcilicet, quam etiam allegabo infra, de ſen.ex.§. ſequitur.vbi vide uerſic.quid ſi vniuerſitas. & quia in uolumine eſt non plus inſto.

b Egiſti. ¶ Iſte uer.fuit Alber.Gal penultimus,in tit.de procu.

c Non tamen. ¶ Non recipiunt defenſores,quorumquiſque vult defendere in quinque eum,a quo petuntur decem.

d Nunquid. ¶ Iſte verſicul.cum duobus ſeq.fuit Aber.Gal. de procur. ad finem. & uide quod dicā infra,ſuper rubrica de eo,qui mittitur in poſ.

e Emptorem. ¶ Poſſem etiam conuenire venditorem:ut no.de reb.eccle. nō alie.ſi quis.in ultima gl.

f Verius eſt. ¶ ver.Alb.Gal. ubi ſ. ¶ Adde quod idem ver. ſed pone. Ange. & Paul. de Caſt. in d. §. j. qui uidentur intelligere etiam ſine authoritate tutoris.

g Etiam no. ¶ De quo ſatis ſcripſi qui fil.ſint le.cauſam. ij. in glo. magna. ver. ſed nunquid hæc cauſa.

h Proc. ¶. Vide quod poſt Hoſt. dixi de elect. quærelam. ſuper gloſſ. concipienda.

i Quæ.ij. ¶ Quæritur an confeſsio domini præiudicet defenſori. Eſt ſciendum,quòd Lambertus de Rampo.diſputans hanc quæſtionem, ad eius ſolutionem dixit quatuor præmittenda. Primo, quæ ſit hæc cauſa. Secundo, quando interuenit defenſor. Tertio,qualis fuerit is defenſor. Quarto, quis iurauerit de calūnia. De primo di cēdū,cām fuiſſe ciuilē, vel criminalē reqrētē pęnā relegationis, vel ĩ.relegationem includendo. Circa hæc uide q. ſcripſi de accu. veniens.ſuper 1.gloſ.nam vt dicit, ſi cauſa requireret vltra